Maa – ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Lausunto Dnro 91/2023

Anssi Kainulainen

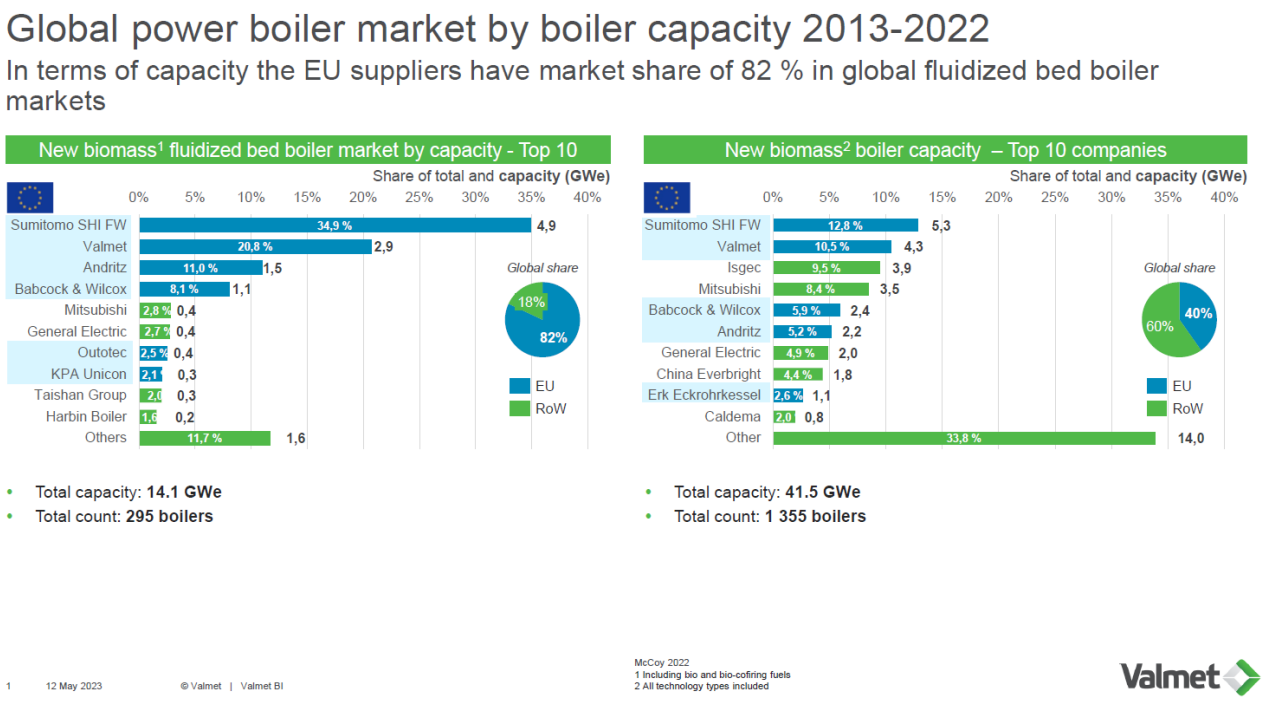
5.6.2023

Maa- ja metsätalousvaliokunta

MTK kirjallinen lausunto eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle asiasta: U 6/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta U 6/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä (nettonollateollisuutta koskeva säädös).

Komission esitys on teknologisesti bioenergiaa syrjivä. Bioenergiateknologioista ainoastaan biokaasua on käsitelty esityksessä samoin kuin muita uusiutuvan energian teknologioita. Esitys sivuuttaa faktan, että EU:n uusiutuvan energian tuotannosta suurin osa tuotetaan erilaisin bioenergiaratkaisuin ja nimenomaan bioenergiateknologian toimittajana EU:ssa on erityisosaamista. Eurooppalaisten teknologiatoimittajien markkinaosuus bioenergialaitteiden toimituksissa on merkittävä ja nimenomaan Suomen rooli bioenergiateknologioiden viejänä on erityisen suuri. Monimuotoisen bioenergian kestävyys- ja häiriönsietokyky on lisäksi huomattavan korkealla tasolla useimpiin esityksen sisältämiin netto-nolla teknologioihin verrattuna.

Lähde: McCoy 2022 / Valmet sisäinen BI.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2403
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2403
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

Maa – ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Lausunto Dnro 91/2023

Anssi Kainulainen

5.6.2023

Netto-nolla teknologioille esitetään merkittäviä etusijamenettelyitä mm. rahoituksen, julkisten hankintojen ja luvituksen suhteen. Käytännössä Suomessa investoidaan lähes yksinomaan uusiutuvan energian teknologioihin tai hiilineutraaleihin teknologioihin energiantuotannossa. Koska samat viranomaisresurssit käsittelevät hankkeita, johtaisi tiettyjen teknologioiden poliittinen valinta suurella todennäköisyydellä muiden uusiutuvan energian hankkeiden hidastumiseen ja julkisten hankintojen ja rahoituksen osalta myös markkinoiden vääristymiseen. MTK pitää tärkeänä, että kaikkia vastaavia etusijamenettelyitä kuin esityksessä esitetyille teknologioille, voidaan soveltaa kaikille uusiutuvan energian hankkeille mukaan lukien bioenergia hankkeille.

MTK:n näkemyksen mukaan Suomen olisi luontevaa myös edistää, että esityksen mukaiselle netto-nolla foorumille valittaisiin bioenergiateknologiaa ja osaamista edustavia tahoja.

MTK korostaa, että etusijamenettelyä ei pidä kohdentaa vain uusiutuvan energian päähankkeeseen vaan myös siihen kytköksissä oleviin muihin investointihankkeisiin, jotka mahdollistavat päähankkeen toteutumisen ja toiminnan kannattavuuden. Esimerkiksi kotieläintuotannon laajennusinvestointia ei ole perusteltua käsitellä irrallisena investointina biokaasulaitosinvestointihankkeessa, mikäli biokaasulaitoksen toimintaedellytys perustuu riittävään raaka-aineeseen kotieläintuotannosta.

Kaavoituksen ja luvituksen tulee olla selkeää, ennakoitavaa, sekä yhdenmukaista valtion sisällä. Esityksessä jää avoimeksi, miten etusijamenettely vaikuttaa maanomistajien ja muiden asianosaisten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksiin kaavoituksessa ja luvituksessa. Maanomistajien kuulemisten on oltava jatkossakin keskeinen osa myös uusiutuvan energian hankkeiden paikallista hyväksyttävyyden varmistamista huomioiden jo perustuslainkin mukainen omaisuuden suoja.

Helsingissä 5.6.2023

Anssi Kainulainen
energia-asiantuntija

Päivi Nerg
Elinvoimajohtaja

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2403
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2403
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi